

ELY-BOGEN

ROSKILDE UNDER KNUD DEN STORE (1019-1035)

Fag: Historie og Kristendomskundskab

Varighed: 1½ time

Klassetrin: 6.-10. klasse

**Bynavnet Roskilde fejrer
1000 år – og vi har det
på skrift!**

Nu kan du og din klasse opleve Ely-bogen, der for første gang vises i Danmark på Roskilde Museum i perioden 23.maj til 23. september 2022.

Anledningen er, at Roskilde Stift fylder 1000 år i 2022, og Roskilde Museum har lånt Ely-bogen af Trinity College på Cambridge University. Bogen er fra midten af 1100-tallet, og den rummer den ældste tekst, hvor bynavnet Roskilde står skrevet.

Gerbrandus Roscyldæ parochie Danorum gente. Det betyder 'Gerbrand af Roskilde stift blandt danernes folk'. Gerbrand er den første biskop af Roskilde, vi kender til. Roscyldæ er en gammel stavemåde påvirket af latin og engelsk, hvor c udtales som k, og y som i.

Bogen stammer fra klostret i den engelske by Ely – et af de mægtigste og rigeste klostre i middelalderens England. Den indeholder en samling af historier og dokumenter om klostret fra det blev grundlagt i år 672 frem til midten af 1100-tallet. Bogen er håndskrevet på latin af en ukendt munk. Bynavnet står skrevet i et afsnit i bogen, som er en afskrift af et ældre dokument fra 1022. Her bliver en biskop af Roskilde nævnt.

Til Ely-bogen har vi udviklet et undervisningsforløb om Roskildes tidligste middelalderhistorie – tiden under Knud den Store. En historie, der både rummer magtpolitik, en stor plan, en kidnapning, alliancer, globale og lokale interesser, fake news og spor og beviser, der mangler. Eleverne skal med afsæt i Ely-bogen, diverse kilder, fortællinger og genstande fra Roskilde arbejde undersøgende med, hvorfor det er interessant, at Roskilde nævnes i et dokument fra et engelsk kloster. I forløbet, der er tilrettelagt for de ældste elever, er der fokus på kildearbejde og historiebrug.

Book dit forløb i dag på tlf. 51 70 70 71 eller booking@romu.dk, da Ely-bogen kun kan ses i en begrænset periode på Roskilde Museum.

Vejledende kompetence- og vidensmål - Historie (efter 9. klassetrin)

Eleven kan forklare historiske forandrings påvirkning af samfund lokalt, regionalt og globalt.

Eleven kan udarbejde løsningsforslag på historiske problemstillinger med afsæt i udvalgte kilder.

Eleven kan målrettet læse historiske kilder og sprogligt nuanceret udtrykke sig mundtligt og skriftligt om historiske problemstillinger.

Eleven har viden om funktion af historie i fortid og nutid.

Vejledende kompetence- og vidensmål - Kristendomskundskab (efter 9. klassetrin)

Eleven kan reflektere over kristendommens udvikling og folkekirkens betydning i Danmark.

Eleven har viden om hovedtræk i kristendommens historie og folkekirken.

Eleven kan målrettet læse faglige tekster og sprogligt nuanceret udtrykke sig mundtligt og skriftligt om deres indhold, formål og struktur.

